

den samme Berettigelse til at fordre Understøttelse af Staten som den invalide Embedsmand, uagtet det synes mig klart, at den Embedsmand, som ved at indtræde i sit Embede modtager saamange vigtige og for hans Fremtid høist gavnlige Rettigheder, har en højere Forpligtelse, eller er i det Mindste mere bunden til Statens Tjeneste, end den Mand, som blot har sin almindelige Pligt som Statsborger. Naar altsaa denne ifølge sin almindelige statsborgerlige Pligt maa opoffre alt hvad der skulde tjene til at sikre ham hans Fremtids Udkomme, da kan jeg ikke indrømme, at Staten skulde have mindre Forpligtelse imod ham, end den har imod Embedsmanden, der gjør det paa Grund af de store Rettigheder, han opnaaer i andre Retninger. Den ærede Forslagsstiller udtalte sig meget bestemt imod Invaldestiftelser. Skjøndt jeg ikke anseer det for det rette Øieblik til at afhandle dette Spørgsmaal, saa var der dog enkelte Bemærkninger, som jeg ønskede skulde faste Rod hos den ærede Forsamling. Naar han saaledes yttrede, at hertil Lands forbliver Soldaten kun saa Længde i Krigen, da veed jeg aldeles ikke, hvorpaa han kan begrunde en saadan Ytring; det forekommer mig fuldkommen ligesaa tvivlsomt, hvorlænge vore Soldater skulde forblive i Krigen, som hvorlænge det i andre Lande skal være Tilfældet, og jeg troer ogsaa, at det vilde være høist skadeligt, ja endog urigtigt, om vi vilde indrømme, at den danske Nation skulde være mindre sødt til Krigere end alle andre Nationer. Han yttrede, at Bataillonerne skulde have svaret, det vil sige i Almindelighed, at de vel vilde give deres Skjærb til Understøttelse for Invaliderne, men ikke til en Invaldestiftelse; hertil maa jeg svare, at saavidt jeg har havt Leilighed til at erfare Bataillonernes Mening, og jeg har dog i Feldten opholdt mig hos flere af dem, saa har jeg ikke hørt noget Saadant udtale. Det er vist nok, at der vare forskjellige Meninger om, hvilken Forsørgelsesmaaade, der var den bedste; men det er ganske vist, at der aldeles ikke var nogen almindelig Anskuelse imod Invaldestiftelser. Det er, forekommer mig ogsaa vist, at netop de Soldater, som med glødende Iver og Interesse kaste sig ind i Kampen, vare de, som med størst Interesse tænke paa en Inva-

ldestiftelse, og, mine Herrer! naar de gaae lidt nærmere ind paa Sagen, saa troer jeg det vil vise sig temmeligt klart for dem, hvordet det ligger. Man vil saa gjerne nuomstunder bygge Alt paa materielle Beregninger, man vil sjerne Pøesten fra Alt i Livet, skjøndt den hører meget mere hjemme i Livet, end vi i Virkeligheden ville indrømme. Vist er det, at ville vi sjerne Pøesten fra Soldatens Pligt, saa ophører han at være Soldat. Forslagsstilleren yttrede endvidere, at i et Invalidehospital vilde Soldaterne kjede sig, de vilde længes efter Familie, Slægt og Venner. At dette enkeltviis, ja, jeg vil endog sige ofte kan være Tilfældet, det beviser ingenlunde den modsatte Paastand, at det ikke hos Alle vil være Tilfældet, og det har jo aldrig været paataant ved nogen Invaldestiftelse, at den skulde optage alle Statens Invalider, Hensigten er jo altid kun at optage en mindre Deel; men det er Hensigten at optage dem, for hvem det er en Begjærning, dem, som ved deres invalide Tilstand ere blevne tvungne til at give Afkald paa et Hjem, paa en huuslig Kreds og paa Hjemmets Glæder, og nu spørger jeg, hvorledes Staten vil kunne erstatte dem dette paa en bedre Maade end ved at give dem Afgang til en Stiftelse, hvor de, mellem ligetænkende Standsfæller, som tildeels have havt samme Skjæbne som de, i den gjensidige Underholdning kunne finde den fornødne Udspredelse i Forening med de Bessjæftigelses, som i Forhold til Invalidernes Lægemsbeskæftigelser og øvrige Dygtighed kunne være mulige for dem. Jeg har dog havt Leilighed til at see flere store Invaldestiftelser i Udlandet, og jeg har aldrig fundet, at der var nogen Misforholdelse eller nogen Kjedsomhed tilstede iblandt Invaliderne der, og jeg kan, oprigtig talt, ikke indsee, hvorfor vi skulde antage, at vore Soldater skulde være mindre modtagelige for de Goder, som en saadan Stiftelse medfører, eller hvorfor de skulde kjede sig mere iblandt deres Standsfæller end andre Nationers Invalider. Forslagsstilleren yttrede, at kun de faste Embedsmand, som have opoffret Staten deres Virksomhed, ere berettigede til Afgang til Pension. Forsaa vidt der blot menes almindelig Pension, da hører det ikke herhid, men forsa-